

Pomembno obdobje

Občinska konferenca zveze komunistov Ljubljana Center je pripravila obsežen predlog poročila o delovanju zveze komunistov v občini med programskovolilnima konferencama.

V njem so zajete temeljne aktivnosti od zadnje programskovolilne konference, ki je bila 19. marca lani. Poročilo obravnava uresničevanje najpomembnejših programskih usmeritev občinske in mestne organizacije ZKS v luči uresničevanja sklepov in stališč osmega kongresa ZKS in enajstega kongresa ZKJ ter sklepov predsedstev CK ZKS in CK ZKJ.

Iz uvoda v omenjeno poročilo povzemamo, da je pote-

kalo uresničevanje politike zveze komunistov v tem obdobju v zelo zapletenih družbenoekonomskih in družbenopolitičnih razmerah. Za vso našo družbeno skupnost je bilo omenjeno obdobje zelo pomembno. Potem ko nas je boleče prizadela smrt tovariša Tita, smo se prilagajali novim družbenopolitičnim razmeram trdno odločeni, da nadaljujemo po njegovi poti.

Za družbeno aktivnost v preteklem obdobju so zna-

čilne predvsem akcije za stabilizacijo gospodarstva, pripravljane srednjeročnih razvojnih načrtov, razprave o preobrazbi šolskega sistema in drugo. Aktivnost je potekala v zaostrenih gospodarskih pogojih, ko smo imeli med drugim težave na področju preskrbe, velika je bila stopnja inflacije, zaostren pa je bil tudi mednarodni položaj.

O poročilu bodo podrobno razpravljali še v vseh osnovnih organizacijah. Podrobneje bomo poročilo obravnavali v prihodnji številki.

NIKO ISAJEVIČ

Obisk v 100 organizacijah združenega dela

Komite občinske konference ZKS Ljubljana Center je organiziral v januarju obiske v 100 organizacijah združenega dela s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti ter nekaterih krajevnih skupnosti. S temi obiski naj bi vzpodbudili in tudi ocenili dejavnost družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov na področju stabilizacije gospodarstva, izdelave planskih dokumentov, utrjevanja samoupravnega položaja delavca v združenem delu in dejavnost na področju svobodne menjave dela.

Udeleženci v razgovorih ocenjujejo dejansko stanje in razmere na omenjenih področjih delovanja. Posebna pozornost je usmerjena na poglobljena vprašanja družbenoekonomskega razvoja v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Glede na to, da razgovori ob zaključku redakcije še vedno potekajo, bomo o njih podrobneje poročali v naslednji številki »Dogovorov«.

N. I.

Uresničevanje Titove pobude

V krajevnih skupnostih in v združenem delu občine Center poteka te dni javna razprava o osnutku dopolnil k republiški in zvezni ustavi. Obenem razpravljajo tudi o spremembah in dopolnitvah občinskega statuta in statuta mesta Ljubljane. Ob tej priložnosti se pogovarjajo tudi o komunalnem sistemu v Ljubljani.

V javni razpravi naj bi kot temeljno izhodišče upoštevali Titovo pobudo o uresničevanju kolektivnega dela in odgovornosti. Preverili in ocenili naj bi dosedanji razvoj in

uresničevanje ustave ter drugih družbenih dokumentov, s katerimi je opredeljen naš samoupravni sistem.

Med javno razpravo teče beseda tudi o drugih aktualnih

vprašanih naše družbe, zlasti tistih, ki so povezana z uresničevanjem ustavne koncepcije našega političnega in družbenega sistema. Med vprašanji, ki jim kaže posvetiti posebno pozornost, naj omenimo vlogo in funkcijo občine in mesta, položaj mesta v regiji in republiki, odgovornost občin za delovanje mesta, usklajevanje interesov in razvojnih programov, delovanje delegatskega in skupščinskega sistema in delovanje samoupravnih organov. Med temi vprašanji velja nameniti posebno pozornost komunalnemu sistemu v Ljubljani.

V krajevnih skupnostih je razprava poleg tega usmerjena tudi v oceno statutov, kar naj vzpodbudi proces ustavne preobrazbe krajevnih skupnosti.

Nosilci in organizatorji javne razprave so krajevne konference SZDL in občinska konferenca SZDL, v delovnih organizacijah pa organizacije zveze sindikatov in občinski svet zveze sindikatov. Razprava bo trajala do 10. februarja. Po končani javni razpravi organizira občinska konferenca SZDL sekcijo, v kateri naj bi oblikovali skupna stališča, predloge in ugotovitve. Sekcija bo organizirana najkasneje do 15. februarja, do 20. februarja pa bosta predsedstvo občinske konference SZDL in predsedstvo občinskega sindikalnega sveta skupaj obravnavala poročilo in ocenila potek javne razprave.

NIKO ISAJEVIČ

Razprava o osnutku ustavnih dopolnil

Na pobudo KK SZDL Gradišče je 13. januarja 1981 zvečer v avli osnovne šole »Majda Vrhovnik« govoril o osnutkih ustavnih dopolnil tovariš Stane Markič, član predsedstva SR Slovenije in član republiške ter zvezne ustavne komisije.

Prisotne je podrobno seznanil o delu ustavnih komisij in vsebini predlaganih ustavnih sprememb.

Zbralo se je nad 100 krajanov, ki so z zanimanjem sledili izvajanju, postavljali vprašanja in dobili pojasnila o osnutkih amandmajev. Ob sklepu razprave so predlagane spremembe ustav podprli in se dogovorili, da bodo o dopolnitvah statutov mesta, občine in krajevnih skupnosti še razpravljali.

A. 2

Kòlo tesnih vezi

Na pobudo koordinacijskega odbora ZB »Majda Vrhovnik« so se 22. decembra 1980 zbrali borci starejši od 65 let na tradicionalnem tovariškem srečanju v dvorani »Iskre« na Trgu revolucije. Srečanja so se udeležili številni mladinci in mladinke iz Ekonomske srednje šole Boris Kidrič in Gimnazije Ivana Cankarja ter vojaki iz vojašnice Boris Kidrič. Skupaj s pionirji iz Osnovne šole Majde Vrhovnik so v slavnostno okrašeni dvorani izvedli bogat kulturni program.

Krajevna organizacija Zveze borcev NOV Majda Vrhovnik v krajevni skupnosti Gradišče v Ljubljani šteje približno 600 članov. Mnogi med njimi aktivno sodelujejo v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih.

Člani KO Zveze borcev prenašajo tradicije narodnoosvobodilne borbe na mladi rod, saj njihova organizacija uspešno sodeluje s pionirji in mladinci šol v krajevni skupnosti.

A. 2

Leto invalidov

Letos je leto invalidov. V Centru je mnogo šol. Kaj bomo povedali otrokom, dijakom, na kaj jih opozorili v tem letu posebej, katere klicaje bomo prednje postavili v vzgojnih prizadevanjih? V Centru je veliko staršev. Kaj bodo povedali otrokom, kako bodo pokazali svoj odnos do tistih med nami, ki jih je prizadela življenjska tegoba v toliki meri, da tej prilagajajo svoje življenje in delo. Mnogo je v Centru delovnih organizacij, ki morejo nuditi invalidom delo, zadovoljstvo ob delu. Koliko je med njimi takih, ki so invalidom ponudile delo ali to nameravajo storiti? Ali onih drugih, ki tega preprosto nečejo.

Koliko je arhitektov, ki delajo in so delali za mesto, ki upoštevajo pri svojih rešitvah potrebe invalidov in se izogibajo arhitektonskih ovir zanje? Koliko trgovin, kamor je invalidom na vozičkih omogočen dostop? Koliko ljudi, ki so pripravljene ustaviti svoj usmerjeni korak in storiti kaj za človeka, ki pomoč v določenem trenutku nujno potrebuje?

Koliko je med nami takih, ki gledajo mimo človekove zunanosti v njegovo misel, čustvovanje, hotenja, želje, potrebe, smotre? Delovne sposobnosti invalidov so zanje same še mnogo bolj dragocene kot zdravemu človeku vse, kar zna s svojimi sposobnostmi pokazati sebi in sredini, v kateri dela in živi. Zdravi delovne sposobnosti pogosto zanemarjamo in jih izkoriščamo, kot se nam zdi. Invalidi so v tem pogledu drugačni. Zanje so njihove delovne sposobnosti vrednote, okrog katerih je osredotočen večji del samozavesti, ponosa, poguma, volje in še česa, kar bogati njihovo in tudi naše življenje. Poglobimo se v tem letu v vse tisto, kar je mnogim zdravim neznano in do česar smo vse prepogosto brezbržni. Če tega ne bomo doumeli, bomo ostali siromašni v naših srcih in razumu.

S knjižnih polic

Knjiga je izšla že v avgustu, izdali in založili pa sta jo Delavska enotnost in Naša žena. Podrobno oceno o knjigi je napisal Jože Smole. Ocena je bila objavljena v eni od sobotnih prilog Dela. Iz ocene objavljamo krajši povzetek.

V prvem poglavju, ki ima naslov Zgodovinske korenine, je avtorica kratko orisala družbenoekonomske odnose in politične sisteme v stari Jugoslaviji. Samo tako je lahko plastično prikazala diskriminacijo žensk oziroma brezpraven in zapostavljen položaj žensk v obdobju 1918–1941.

Poglavja: teoretične osnove procesa emancipacije žensk, zaposlovanja, izobrazbe, zdravstva, zakonske

zveze, družine, gospodinjstva in otroškega varstva dajejo zgoščen, jednat oris osnovnih značilnosti našega socialističnega samoupravnega sistema ter prikazujejo razvoj naših družbenoekonomskih odnosov in političnega sistema. S tem ko je avtorica v svojem delu vsestransko orisala naš sistem, je prikazala, da vprašanje položaja žensk ni posebno vprašanje, ampak vprašanje naše celotne družbene skupnosti, vprašanje razvoja

socialističnih samoupravnih odnosov, vprašanje utrjevanja položaja delovnega človeka kot upravljalca, kot subjekta.

Pri kritičnem obravnavanju številnih konkretnih problemov, s katerimi se ženske srečujejo pri nas v vsakdanjem življenju, v praksi, je avtorica izhajala iz ugotovitve, da so ustavne in zakonske norme o enakopravnosti žensk zelo pomembno orodje spreminjanja odnosov in pojmovanj, vendar samo kot sestavni del nepretrgane družbene akcije. Zagotavljanje položaja delovnega človeka kot upravljalca je stvar široke in odločne družbene dejavnosti, ki jo vodijo subjektivne družbenopolitične sile.

Avtorica upravičeno ugotavlja, da bodo vse dotlej, dokler bo položaj ženske v naši družbi in družini cenen le po tem, da je ženska samo mati, gospodinja in soproga, njene pravice v politiki in stroki ostale neu-

resničena možnost. V knjigi Vide Tomšič so zelo argumentirano nakazane tudi rešitve tega osrednjega vprašanja.

Knjigi so dodani tudi nekateri osnovni dokumenti: pregled določil ustave SFRJ iz leta 1974 ter seznam zakonov, ki so posebnega pomena za pravni položaj žensk v Jugoslaviji. Dodano je celotno besedilo resolucije skupščine Jugoslavije z dne 30. marca 1978 o glavnih smereh družbenega delovanja za izboljšanje družbenoekonomskega položaja in vloge žensk v socialistični samoupravni družbi. K vsebinski bogatitvi snovi, ki jo knjiga obravnava, prispeva tudi pregled pravne ureditve posebnega pomena za pravni položaj žensk v Jugoslaviji, ki ga je napisal Milan Gaspri. V prilogi so tudi statistične tabele. Takšen dokumentacijski dodatek vsebinsko dopolnjuje besedilo avtorice.